

Kulturutskottets yttrande

1983/84: 2y

om bidrag till studieförbunden m.m. (prop. 1983/84:100 bil. 10 delvis)

Till utbildningsutskottet

Utbildningsutskottet har den 31 januari 1984 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1983/84:100 bilaga 10 punkt C5 Bidrag till studieförbunden m.m. i de delar som rör kulturutskottets verksamhetsområde samt motion 1983/84: 2097 i motsvarande delar.

Kulturutskottet får med anledning härav anföra följande.

I propositionen föreslås en ökning av bidraget till kulturverksamhet med drygt 7 milj. kr. till totalt ca 95,1 milj. kr. Huvudsyftet med bidraget är dels att det skall utgöra ett stöd till anordnande av kulturprogram i studieförbundens egen verksamhet och i det övriga föreningslivet, dels att det skall möjliggöra förberedelser i vid mening för sådana arrangemang. Bidraget innebär även en möjlighet för professionellt arbetande artister och konstnärer att nå ut till nya grupper. Samtidigt skapas ökade sysselsättningsmöjligheter för kulturarbetare. Föredragande statsrådet understryker i ett inledande avsnitt i budgetpropositionen att detta bidrag är en av de viktigaste statliga insatserna för den lokala kulturverksamheten. Den föreslagna ökningen av bidraget skall enligt propositionen göra det möjligt för studieförbunden att i större utsträckning än hittills engagera kulturarbetare och att satsa ytterligare på gruppverksamhet och kulturprojekt för barn och ungdom.

I motion 1983/84: 2097 (m) föreslås att bidraget till kulturverksamhet minskas med 30 milj. kr. till totalt ca 65,1 milj. kr. I den motivering till förslaget som lämnas i motion 1983/84: 2016 (m) anføres att den utbildning och bildningsverksamhet som studieförbunden erbjuder är värdefull. Det är därför väl motiverat att samhället stöder denna verksamhet. I dagens statsfinansiella läge är det emellertid nödvändigt att åstadkomma besparingar på snart sagt alla områden, säger motionärerna. De anser därför att studieförbundens anslag måste omprövas och begränsas.

Kulturutskottet vill erinra om att statens kulturråd i anslagsframställningen för budgetåret 1984/85 påpekar att det knyts stora förhoppningar till studieförbunden från andra presumtiva bidragsmottagare som teater-, dans- och musikgrupper, barn- och ungdomsorganisationer och kulturarbetare. Studieförbunden har dock svårt att leva upp till de krav på ekonomiskt stöd som ställs på dem. När det gäller den verksamhet som amatörgrupper på teater- och dansområdet bedriver är det i första hand kostnader för ledararvoden och materiel som kulturverksamhetsbidraget inte kan

täcka. Enligt kulturrådets bedömning finns det risk för att på sikt kvaliteten på verksamheten utarmas, om grupperna inte kan anställa duktiga och välutbildade ledare. En annan negativ konsekvens är att många arbetstillfällen för drama- och teaterpedagoger, dansare m. fl. på detta sätt försvinner. Verksamhet speciellt inriktad på barn och ungdomar är också ett för studieförbunden relativt nytt fält. Kulturrådet tar också upp de ojämlika ekonomiska villkoren för gruppverksamhet och studiecirklar. Rådet konstaterar att trots den relativt stora bidragsökningen fr. o. m. budgetåret 1983/84 är studiecirkeln fortfarande den mest fördelaktiga verksamhetsformen ur ekonomisk synpunkt.

Mot här angiven bakgrund finner utskottet att en så kraftig nedskärning av bidraget till kulturverksamhet som förordas i motion 2097 skulle få icke acceptabla effekter för den lokalt förankrade kulturverksamheten. Utskottet avstyrker motionen och tillstyrker det i propositionen föreslagna bidraget om 95 110 000 kr. till kulturverksamhet.

Stockholm den 21 februari 1984

På kulturutskottets vägnar
INGRID SUNDBERG

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Tyra Johansson (s), Karl Boo (c), Lars-Ingvar Sörenson (s), Catarina Rönnung (s), Maja Bäckström (s), Lars Ahlmark (m), Stina Gustavsson (c), Berit Oscarsson (s), Gunnar Tholander (s), Gunnel Liljegren (m), Eva Hjelmström (vpk), Anders Nilsson (s), Lars Hjertén (m) och Kerstin Anér (fp).

Avvikande mening

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark, Gunnel Liljegren och Lars Hjertén (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar "Mot här" och slutar "till kulturverksamhet" bort ha följande lydelse:

Kulturutskottet vill för sin del understryka att full ekonomisk likställighet mellan studiecirklar och kulturgrupper ej är ett primärt mål. Studiecirkelns form är hårdare reglerad och vissa av de krav som måste uppfyllas drar särskilda kostnader.

Bidraget till kulturverksamhet i studieförbunden har ökat kraftigt under senare år. Även inom ramen för ett reducerat anslag finns goda möjligheter att stödja verksamhet som särskilt vänder sig till barn och ungdom samt att engagera professionellt arbetande kulturskapare – ett par av de syften med bidraget som speciellt framhålls i propositionen.

Kulturutskottet biträder därför det i motion 2097 lagda förslaget om ett med 30 milj. kr. minskat anslag och avstyrker proposition 100 i denna del.